

Sv. Martin – život a legendy

Martin na bílém koni, svatomartinské husy, víno nebo snad rohlíčky či podkovy? Alespoň o jedné z těchto pranostik jsme slyšeli všichni. Ale známe jejich původ, víme, koho připomínají a kdo je tento světec oblíbený v mnoha zemích světa?

Pocházel z území dnešního Maďarska a jako syn důstojníka římské posádky pokračoval v Itálii v otcových šlépějích. Jako voják působil ve městě Amiens, v dnešní Francie, odkud se dochovala nejznámější legenda z jeho života. Kdo by neznal příběh o rozpůleném důstojnickém plášti, o který se podělil se žebrákem, trpícím zimou a nouzí. Po odchodu z armády žil jako poustevník, stal se knězem a poblíž Poitiers založil nejstarší klášter. Konal misie i zázraky. V r. 371 se stal biskupem města Tours, kde byl i pohřben.

Mnohé legendy mají reálný základ. Bílý kůň, který ohlašuje příchod zimy, je vzpomínkou na jeho vojenskou službu. Husy odkazují nejen na další pověst, o tom jak se mezi ně schoval, když se nechtěl stát biskupem a ony ho svým kejháním prozradily, ale spíše jsou připomínkou toho, že právě v tomto období se koná jejich tah na jih, což znamená, že se stávají lákavou pochoutkou a vydatným jídlem před dlouhým adventním půstem, který ukončí až narození Páně, tedy Ježíška.

Svatomartinský den měl v Čechách a na Moravě bohatou tradici. Nájemným pracovníkům v zemědělství končily sjednané smlouvy, dostávali mzdu a hledali nového hospodáře nebo o další rok prodlužovali dohodu. Byl to den trhů, posvícení, veselých až rozpustilých průvodů, tolik oblíbených u dětí, pečení rohlíčků či podkov, odkazujících opět na Martina koně a v neposlední řadě i ochutnávka svatomartinského vína, které musí být nalito pouze z označených láhví přesně 11. listopadu v 11. hodin. A na jeho chuti závisí potom kvalita celého ročníku.

Ještě mnoho by se dalo napsat o tomto populárním svatém muži, ale stačí připomenout ještě jednu tradici. Kdo chce prožít příští rok plný radosti, spokojenosti a zdraví, musí udělat právě na Martinův svátek dobrý skutek. A to není špatné předsevzetí. Věřte, že Martin na váš čin nezapomene.